

SULEQATIGIISSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

EM2019/153

Tillie Martinussen

01. oktober 2019

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at arbejde for anlæggelse af vandkraftanlæg til forsyning af Qasigiannugit og Aasiaat og udvidelse af vandkraftforsyningen i Nuuk, i overensstemmelse med de retningslinjer, som er oplyst i indledningen til forslagens begrundelse (Punkterne A til D)

(Naalakkersuisoq for Erhverv, Energi og Forskning)

Så er det vi begynder at støde på de udfordringer vi har, som lovgivere, som Naalakkersuisut har som ansvarlige låntagere, og som samfundet må se samlet set på.

Vi står overfor ekstremt store investeringer, i lufthavne, i landingsbaner over hele landet, samtidig med at vi har efterslæb på boligområdet, kommunerne, på en række velfærdsydelser, samt på en lang række andre områder som havne, turisme,- og iværksætter, og manglende fremtidssikring af erhverv som fiskeri m.fl.

Landskassen, de faldende årgange som er arbejdsdygtige i fremtiden, Bloktilskuddets manglende regulering grundet eget ønske om Selvstyre, samt mange andre "indtægter", er altså igen i spil.

Samtidig med, at vi ønsker at lave endnu flere drifts,- og anlægsopgaver – altså flere udgifter – fremover, uden at ønske at droppe noget på Finansloven. Ja, så står vi altså med et bragende strukturelt underskud i fremtiden, som heldigvis er efter vor politikertid?

Tak skæbne nogle finanser som fremtidens politikere overtager, og måske burde vi invitere økonomer ind og se på vor lands samlede gældssætning.

Sammenholdt med kommunernes naturligvis og igangværende, og prioriterede projekter.

Der barsles med en række finansieringsmodeller i nærværende, hvor én bl.a. er KAIR-modellen, en anden er at lade eksterne investorer få profit og afkast – uden en aftale om den ensprismodel som de ledende partier selv har vedtaget – samt en række andre alternativer.

Det hårde spørgsmål er så; kan vi overhovedet fremsætte dette forslag samtidig med den tilstand vi står overfor økonomisk, menneskeligt og femdriftsmæssigt i vort samfund?

Det enkle svar er nej. Det kan vi ikke.

Lufthavnene har taget det råderum der kunne være til en ellers god investering i grøn energi og udvidelse af eksisterende faciliteter der er behov for.

Der ER behov for udvidelse af kraftværk i Nuuk, der ER behov for bedre energiforsyninger, der ER behov for grøn omstilling. Men vi prioriterede lufthavne.

Der er ligeledes behov for massive indsatser på bolig,- og socialområdet, samt i sundhedsvæsenet, lønløft hos pædagoger og socialpædagoger, en gevaldig overhaling på tandplejen, og udbedringer af skattelovgivning og samspilsydelser.

Men man kan ikke få det hele, ikke uden at sætte sig i en gældsfælde i hvert fald.

Så hvad vil man, sammenlagt, investere i i landet? Svaret er allerede givet i befolkningen.

At vi så skal løse de energi-problemer vi har i landet, er i virkeligheden en helt anden snak. Det er lige til et afsnit af "Gældsfælden" i dansk TV. Hvorledes kan disse investeringer, lødigt foretages?

Således mener vi, at vi bør spare op, og investere langsomt, med eksterne investorer på sidelinjen,

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

ansvarligt og sikker i denne sag.

Og det er det helt store spørgsmål for udvalget vi sender det i.

Når vi har de andre efterslæb at deale med, altså social,- bolig,- sundhedsvæsen og arbejdsmarked.

Når vi sammenholder landets reelle gældstryk, med nærværende massive investering, sammenholdt med de massive investeringer vi allerede har foretaget? Altså massiv gæld vi allerede har akkumuleret, og den skjulte gæld der ligger i boligmassen, sundhedsydelse, og velfærd?

Hvorledes laver vi så en investeringsmodel der ikke slår bunden ud af os, om 10-15-20 år?

Og hvorledes sikrer vi at vi er polstret mod dårlige tider alligevel?

Dette spørgsmål blæser i vinden, almindeligvis vi diskuterer det ellers gode forslag om energiforsyning.

Vi må og skal arbejde med, netop finansieringsaspekterne – SAMLET – for hele landet, og gældssætning og gældstryk, og afvigelsesscenarier.

Vi beder til, at samtlige partier hører efter dette inden vi begynder på noget storladent her, og arbejder seriøst med spørgsmålene.

Lad dette punkt udskydes til næste samling hvis det er nødvendigt, for grundigt og dygtigt at besvare alle de samme spørgsmål – men denne gang realistisk – som vi stillede under den massive lufthavnsinvestering.

Med disse ord sender vi nærværende i udvalg til grundig debattering og udredning.